

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De oblationibus fratrum ca. xxvj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Libri Genesis

or tãto miserabilior
Si ergo gustassent
de ligno vite diuini
viviẽtes diutius mis-
seri essent. Nec e mi-
rum si etiã post pec-
catũ p esu ligni illi
diutius vixerent cũ
adhuc sint quedam
insule viventium in
quibus nullus mor-
ritur sic etiã lanugo
fit in folijs arboruz
apud sercs: cui? esu
vita prelatur. Etiaz
alexãder scripsit aris-
toteli d sacerdotibz
arborũ solis et lune
q esu pomoz lãgissi-
mã agant vitam. Et
sic dixerat emisit euz
domin? de paradiso
voluptat? vt opera-
retur terrã de q assũ-
ptus e in agrũ scz damascenũ de q sumptus
fuerat: in q Cain Abel suũ fratrem interfecit
iuxta quẽ Adã et Eva sepulti sunt i spelũca
duplici Et collocavit añ paradisu volupta-
tis cherubin et flãmẽũ gladiũ atqz versatiles
vt angel? arceret diabolu: ignis hoĩem Vel
ministrato angeloz posuit ignẽ ibi qui inter-
cluderet paradisi ingressuz q noĩe gladij nõ
cuiuslibet sed versatilis dicitur. id est vtrobiz se-
cãtis. qz pena fuit homini i vtraz parte sui
puniri in aia scz z in corpore Vel dicit? e ver-
satilis. id est aptus ad versandũ. i. tollenduz
cum de? veller Ablatus em fuit ad tẽpus i
trantibz Hela et Enoch. penitus ðo nõ. do-
nec in morte xpĩ fuit extinctus. Si querit
quid cõsumebat ignis ille. Potest dici: quia
qda? species est ignis: sicut in vita beati Ni-
colai legitur cui si manũ adhibes ardorẽ se-
tis. sed nõ pãteris adustionẽ: nec eget mate-
ria quã cõsumat: z taliter vrit spiritũ. Ire-
rum si queritur. quare pmisit deus hoĩem tẽ-
rari cũ eũ sciret lapsurũ Et de multis in hũc
modũ dicimus qz tum ad ðsens attinet op?
qz sic voluit. Si qrit cur voluit: insipida e
questio querere causam diuine voluntatis
cũ ipa sit sũma causa oĩm causaz.

De generationibz Ade. Ca. XXV.

cilicũ dat in signum
tunicaz pellicearum
cinerẽ sub his verbis
cũtis es zc. z i memo-
riam maledictõis ele-
cti ardẽtes candelas
ferũt: qz p ope q poz-
revertit man? ad poz-
mũ veritũ apposita e
igneã rãphea parad-
iso Trãseũt qz ad ali-
am eccliaz: z claudũ-
tur corã eis fores in
signũ adit? paradisi
quondã occlusi Nõ
ad mensam: sed sup
terrã comedunt quia
maledicta terra i ope-
retuo Femo dicit eis
aue. quã nõduz mu-
tatũ erat nomen eue
qõ i salutatiõẽ beate
vginis marie factũ e

Dam cognouit

a vxore suã sed nõ in paradiso. s; iaz
reus et electus Breuiter legislator
generatões a de transit festinãs ad tempora
Abrae pãtis hebreoz et plures subicit Ade
filios z filias S; Method? martyr orauit
duz esset in carcere: z reuelatum e eiã spũ de
pncipio et fine mudi: qõ et orauit et scriptuz
licet simpliciter relĩt dices q virgines egressi
sũt de paradiso. Et año vite Adã. xv. nat? e
ei Cain: et soror ei? chalmana. Est em fa-
ct? est Adã quasi in etate. xxx. annoz. tñ fuit
vnt? diei et anni. et post duoz añoz et triũ: z
sic de ceteris. Et potuit añ Cain multos ges-
nuisse q tacent h. Post alios. xv. annos nat?
est ei Abel et soror ei? Delboza. Anno vite
Adã. cxxx. Cain occidit Abel: et luxerũt eũ
Adã et Eva centũ añis Luc nat? e ei Seth
xxx. anno pme ciliadis. i. pme etas. Unum
seculũ scz spaciũ mil-
le annoz ciliãdẽ dicit
mus Inchoat enim
method? seclã post
cc. annos Ade. z vo-
cat seculũ vnaz cilia-
dem. Et psonat in h
lxx. q dicit Adam
cxxx. añoz eẽ cũ ge-
nuit Seth. s; tamẽ i
hebreo. cxxx. Sed
tñ redeam? ad breui-
tatem genesis. Cõce-
pit Eva et peperit Cain q interpretat posses-
sio. rurũqz peperit Abel qõ sonat luctus vl-
meroz vel vapor: qñ cito trãsitur? tanqõ noĩe
pphetatũ fuerit: qõ de ipõ futurũ erat. tñ em
Josephũ interpretat nihil hĩc: qz nõ reliq̃t ses-
men sup terrã. Abel fuit pastor z Cain agri-
cola. Cũ ei esset malignissim? vt etiã auarĩs
cie cõsuleret sue: prim? terrã incoluit.

De oblatiõibz fratru. Ca. XXVI

Est multos di

p es obtulerũt dño mũera Cain
d frugibz Abel em Josephũ lac
z pmogenita agnoz. Moyses ait de adĩp-
bus eoz. id est de pinguioribz gregis etiã
obtulit Creditur Adã in spũ docuisse filios
vt offerret decimas deo et primitias. Et res-
pexit de? ad Abel et ad mũera ei?. ad Cain

vero et ad mūera ei⁹ nō respexit: qz placuit deo abel. et p ipso placuit oblatio ei⁹ qd quō cognitū fuerit: alia trāslatio aperit Inklam⁹ manū de⁹ sup abel: et sup mūera ei⁹ Ignis em de celo oblatiōe ei⁹ incēdit: vt legit De lie factū in carmelo z in Leuitico sub moyse Mūera vero Cain ex auaricia hoīs nata deo nō placuerūt. Iratusq; ē Cain et occidit vult⁹ ei⁹ p verecundia minore libi platur vi dens. Incepās g dñs Cain ait. Quare iratus es. Nōne si bñ egeris recipies pmiū. scz a me: vl p recipies theodotio posuit acce: ptabile erit mun⁹ tuū. Sinaut male: statim peccatū i foris aderit. i. psto ē. z in voluntate p quā ingressus es ad op⁹ Sz tñ qz liberi es arbitrij: sub te id est in pte tua erit appetit⁹ eius peccati: et dominaberis illi⁹ si volueris Alia trāslatio habet. Quare cōcidit vultus tu⁹ Nōne si recto offeras et recte nō diuidas peccasti. Quiesce. Ad te puerisio ei⁹: z tñ dominaberis illi⁹. i. in te est vt pctō pueritatis. Recte obtulerat: qz deo: qz creaturā creatori sed nō recte diuiserat. qz seipm q melior erat oblatiōe obtulerat diabolo. Al nō recte diuisit: qz meliora sibi retinuit: spicas vero at: ritas et corrosas secus viā dño obtulit.

De morte Abel. Caplm. XXXVII.

Quidens itaq;

I Cain fratri suo dixit ad eū. Egrediamur foras in agrū: vel trāseamus. Dicit Hieronym⁹: qz h supflue in samaritanoz libris et no: stroz reperitur. Nō enī legit qd dixerit ad euz. sz intelligendū est qd dixerat et verba domini increpātis scz Et tunc cōsurrexit aduersus abel et interfecit eū: z dixit dñs ad eū. Ubi est abel frater tu⁹. Nō ignorādo sed increpādo improprias fratricidijz Qui cū vellent occultare factū. dixit de⁹ Vox sanguinis fratris tui abel clamat ad me d terra. i. notoriū ē qd fecisti: qz effusio sanguinis h indicat: nec eget accusatore qd in euidēti ē Inde est q in ecclia quorundā mos est: etiā si nemo accuset p sāguinis effusiōe suspecti in loco sacro trahūtur in causam: qz sanguis clamat: qd si negauerit: iudicio dei examinētur: z iuramento Nūc ergo maledictus eris

sup terrā vagus z pfugus. Verito iste maledicitur et non adam: qz sciens iste penā p⁹ me puaricationis: inde fratricidij addidit. Timens ergo Cain ne vel bestie deuoraret eum si egredere⁹ ab hominibz: vl si maneret cū eis occideret eum p peccato suo dānans se et desperans ait. Maior ē iniquitas mea qz vt veniam merear

Quis q inuenerit me occidet me. Et timore h dixit vl optādo dixit. qsi vitā occidat me. Dixitq; ei

deus. Nequa q ita fiet. Nō cito scz mortis sed ois q occiderit Cain. supplendū ē. libera bit eum a timore: a labore: et miseria Et tūc addit imp: onaliter septuplū punitē. id ē punitio fiet de eo dum viuet in pena vsq; ad septimū lamech qd psonat trāslatiōe. Omnis q occiderit Cain: septē vindictas soluet Tradit qdam penam eius durasse vsq; ad septimā eius generationē: qz septem peccata pmissit. Non recte diuisit: fratri inuidit: dolose egit: vocās in agrum occidit: pecciter negauit: desperauit: penitentiā damnat⁹ nō egit. Al omnis qui occiderit Cain septuplū punitur. i. pl⁹ qz ipse Cain p phibitiōe homicidij que nō dū fuerat facta Cain. Et post fuit deus signū in Cain: tremorez capitis: vt sic sciret a dño punit⁹ et excomunicatus: z i dignus miscōia ne inefficere⁹. Tūc egressus a facie dñi habitauit ad plagā oriētale eden id est deliciaz non in delictis. sed versus terram deliciaz Josephus ait: z multā pagrās terrā cum vxore sua chalmāna collocat⁹ Electōez Cain repositat ecclia excomican do sanguinarios pcepue cū candelis extinctis: qz et ille et isti vitā fratru extinperūt habitauit in terra nod. i. instabilis et vagus qd sonat nod. et d: Cain nod.

De generationibz Cain. Ca. XXXVIII

Ugnouit cain

C vxorem suam que peperit enoch z fecit ciuitatē. z dixit eā Enoch ex nomine filij sui enoch. Hic patet qz tā multū hoīs erant: z si nō dicatur eorum generatio